

СТАНОВИЩЕ

от доц. д-р Людмил Руменов Георгиев, преподавател по „Криминалистика“ и по „Съдебни експертизи“ в Юридическия факултет на Русенски университет ”А. Кънчев”, хоноруван преподавател по „Криминалистика“ в Академията на МВР и във ВСУ „Черноризец Храбър“, определен за външен член на научно жури със заповед № 4581з-600 / 06.06.2017г. на Ректора на Академията на МВР за провеждане на публична защита на дисертационния труд на докторанта Невена Иванова Русева на тема: *„Разследване на смъртни случаи и телесни повреди, настъпили при извършване на правно-регламентирана дейност”* за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ в област на висше образование 3. „Социални, стопански и правни науки“, професионално направление 3.6. „Право“, научна специалност „Криминалистика“.

I. Информация за докторанта

Докторантът Невена Иванова Русева е родена на 29.06.1973 г. в гр. Русе. През 2002 г. завършва магистърска степен „Право“ в Юридическия факултет на Русенския университет „Ангел Кънчев“. В Академията на МВР е преминала обучение по докторантска програма в самостоятелна форма на подготовка към катедра „Наказателноправни науки“ /зачислена е със заповед рег. № 4581з-1137/26.11.2015 г./ . Дисертационният ѝ труд е обсъден от същата катедра и е насочен за публична защита на 25.05.2017 г. Докторантът има трудов стаж от завършването си на университета /2002 г./ и до настоящия момент. В различни периоди е заемала длъжности в качеството на офис-сътрудник, юрисконсулт, а от 2005 г. и понастоящем – старши разследващ полицай в ОД-МВР – гр. Русе.

II. Обща характеристика на дисертационния труд

Дисертационният труд се състои от увод, четири глави и заключение. Той е с обем от 242 стр. в които се включват и 5 таблици, 18 фигури и диаграми. В изследването са ползвани 135 източника на български и руски езици и няколко интернет ресурса. Има 165 цитирания под линия. Темата на дисертационния труд е актуална, предвид статистиката на смъртните случаи и телесните повреди настъпили при упражняване на правнорегламентирана дейност. В този смисъл е необходимо както разследващите органи, така и представителите на прокуратурата и съда да имат добра в теоретичен и практически аспект подготовка в тази насока. В нашата криминалистическа литература липсва каквото и да е задълбочено и комплексно изследване на проблематиката, свързана с разследването на подобен вид престъпления. Настоящият дисертационен труд е с основен акцент в теоретичната и практико-приложна сфера на разследването на смъртни случаи и телесни повреди настъпили при упражняване на правнорегламентирана дейност и е насочен към оптимизацията и налагането в практиката на една нова частна криминалистическа методика, основаваща се на представителни емпирични изследвания. Предметът му на изследване е свързан с криминалистически анализ на престъпленията убийство и телесни

повреди, извършени при професионална непредпазливост, причинността на тяхното извършване и извеждане /на база обобщените познания за това/ на специфики и тактически особености при разкриването и разследването им.

Криминалистиката и в частност действията по разследването /тактиката за провеждането на които са част от предмета ѝ/ са свързани с редица други науки – наказателно право и процес, криминология, психология, логика и пр. В този смисъл може да се каже, че докторантът умело и в необходимия обем е разработил темата, пречупвайки я оптимално през призмата и взаимовръзките с тези науки. За това безспорно /видно от автобиографичната справка/ е спомогнал и практическия ѝ трудов стаж в областта на разследването. На докторанта може да се даде висока оценка за осведоменост по разглежданата проблематика и поради следните съображения: подробно са анализирани 91 наказателни производства образувани по чл. 123 и 134 от НК за шестгодишен период; анкетиран са 70 действащи разследващи полицаи от 14 Областни дирекции на МВР в страната; във връзка с изследването са ползвани голям брой наши и чуждестранни литературни източници; направени са 6 тематични публикации; подготвен е лекционен курс по темата, предназначен за обучение на разследващи полицаи в структурните звена на МВР. Публикациите по темата са основание да се даде положителна оценка и за степента на разпространение на получените резултати в научната и специализирана литература, както и в практиката.

Авторефератът е изготвен от докторанта съдържателно, в съответствие с нормативните изисквания.

III. Оценка на получените научни и научно-приложни резултати

Използваните от докторанта в дисертационния труд научни методи са: анкетни проучвания /направени сред 70 разследващи полицаи в страната/; изучаване и подробен анализ на 91 наказателни производства по чл. 123 и 134 от НК, в това число и в съдебна фаза; анализ на теоретичната база през призмата на изследваната проблематика; анализ на различни нормативни актове свързани с изследваната тема. Използваните от докторанта научни методи /и най-вече относимите към емпиричните изследвания/, са допринесли за извличането, обобщението и анализа на тенденциите при разследването на разглежданите престъпления. Това е основание за даване на положителна оценка на изпълнението на поставената в дисертационния труд цел – извеждане на задълбочено познание за криминалистически значимите признаци на престъпленията против личността, извършени при професионална непредпазливост.

IV. Оценка на научните и научно-приложни приноси

Могат да бъдат отбелязани следните научни и научно-приложни приноси на дисертационния труд, относими към темата:

- Сред основните положителни качества на дисертационния труд е безспорната му теоретична и практическа необходимост и приложимост /като се има предвид статистиката по отношение на този вид престъпления/. До момента в българската криминалистическа доктрина подобна тема не е била обект на задълбочено изследване и по тази причина трудът се явява първото самостоятелно и цялостно изследване, което обогатява и актуализира криминалистическата теория;
- За целите на труда е направен наказателно-правен анализ на престъпленията по чл. 123 и 134 от НК, който и сам по себе си /дори и извън контекста на дисертацията/ безспорно е полезен за разследващите в тази сфера;
- В труда за пръв път е изведено определение на понятието „професионална непредпазливост“;
- На основа подробен анализ на 91 наказателни производства са изведени /представителни/ резултати и са обективирани данни за криминалистически значимите признаци на разглежданите престъпления /начин, време и място на извършване, особености на личността на извършителя и пострадалия/ относими към разследването на подобен вид престъпления. В този смисъл изследването дава основание за използването му в теорията и в практиката;
- На основа анкета сред 70 разследващи полицаи са изведени представителни резултати освен за ефективността на водените досъдебни производства по чл. 123 и 134 от НК, но и за проблемите на разследващите в изследваната сфера;
- Направена е оценка на същността и проблемите на най-често назначаваните видове експертизи и значението им за разследването на разглежданите престъпления;
- Дисертационният труд разкрива възможности за решаване на поставените в конкретно дело задачи и служи като основа за изграждане на версии, планиране на разследването и провеждане на необходимите процесуални действия в последователност, съобразно следствената ситуация;
- Въз основа и на практическия опит на докторанта, под формата на препоръки са изведени важните за практическата дейност процесуални стъпки по разкриване и разследване на тези престъпления, както и извънпроцесуалните действия, съпътстващи подобен вид разследвания;
- След известна редакционна преработка, настоящата дисертация може успешно да бъде публикувана под формата на монография или ръководство /частна криминалистическа методика/ - *„Разследване на смъртни случаи и телесни повреди, настъпили при упражняване на правнорегламентирана дейност“*, с цел да се ползва като „настолна книга“ от разследващи полицаи, следователи, прокурори, съдии, адвокати, студенти.

V. Критични бележки

Към дисертационния труд следва да се направят и някои критични бележки, които могат да се възприемат като въпроси или препоръки. /На тях докторантът би имал възможност да отговори или коментира и на заседанието на научното жури по време на публичната защита на труда/:

- Недостатъчно място е отделено на взаимодействието между органите разследващи този вид престъпления и оперативно-издирвателните структури от МВР, както и на анализа на резултатите от едно такова сътрудничество;
- Освен български и руски автори в дисертацията не са цитирани други европейски или задокеански изследователи по тематиката. В този смисъл в изследването липсва анализ, коментар или авторова позиция за проблематиката /в теоретичен, практически и законодателен аспект/ що се отнася до опита в други европейски страни, освен в посочените;
- В дисертацията липсва обобщен анализ на най-често допусканите грешки на разследващите органи и съответните препоръки в тази насока за тяхното преодоляване.

VI. Заключение

Въпреки посочените критични бележки може да се обобщи, че дисертационният труд притежава необходимите качества и е в съответствие със съдържателните и формалните изисквания на ЗРАСРБ и Правилника за неговото прилагане. Съдържа научни и научно-приложни резултати, които представляват принос в криминалистическата теория и разследваща практика. Дисертационният труд и публикациите показват, че докторантът има задълбочени теоретични знания /а предвид и трудовия стаж като разследващ полицай/ и практически умения по специалността, както и способности за бъдещи самостоятелни научни изследвания. На това основание давам положителна оценка на дисертационния труд **„Разследване на смъртни случаи и телесни повреди, настъпили при извършване на правно-регламентирана дейност”** и предлагам на научното жури да присъди на Невена Иванова Русева – докторант към катедра „Наказателноправни науки“, факултет „Полиция“ при Академията на МВР, образователната и научна степен „Доктор“ в професионално направление „Право“, научна специалност „Криминалистика“.

29.07.2017 г.

Член на журито:

/доц. д-р Людмил Георгиев/